

Działalność rolnicza w obszarach Natura 2000

Anna Moś

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku

Lubań, 16 grudnia 2016r.

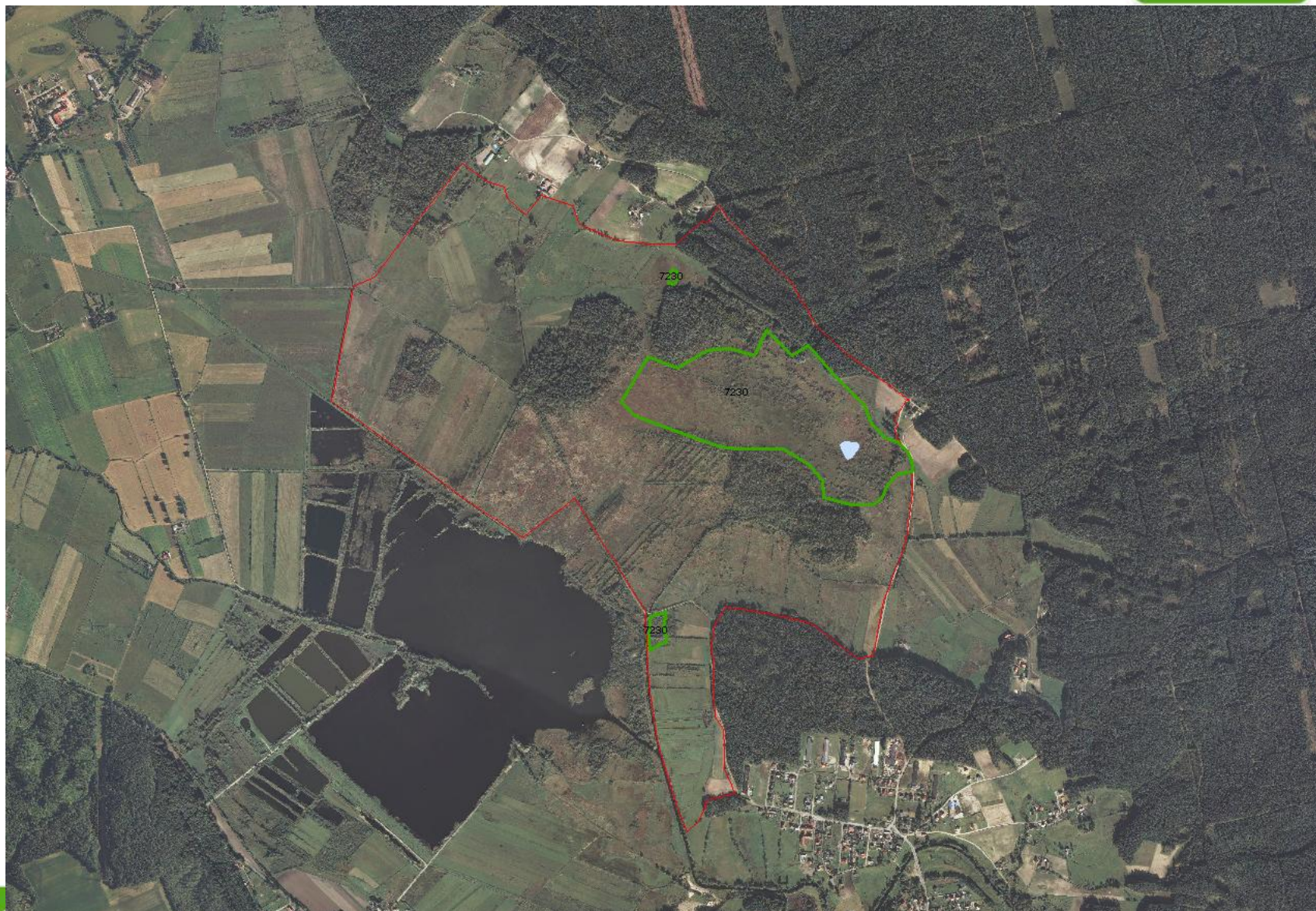
Art. 36 ustawy o ochronie przyrody

*Na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, **nie podlega ograniczeniu działalność** związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz **działalność** gospodarcza, **rolna**, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, **jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000***

Znaczące oddziaływanie

(art. 33 ustawy OOP oraz art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy OOŚ):

- pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar N2000 ,
- negatywny wpływ na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar N2000,
- pogorszenie integralności obszaru N2000 lub jego powiązania z innymi obszarami

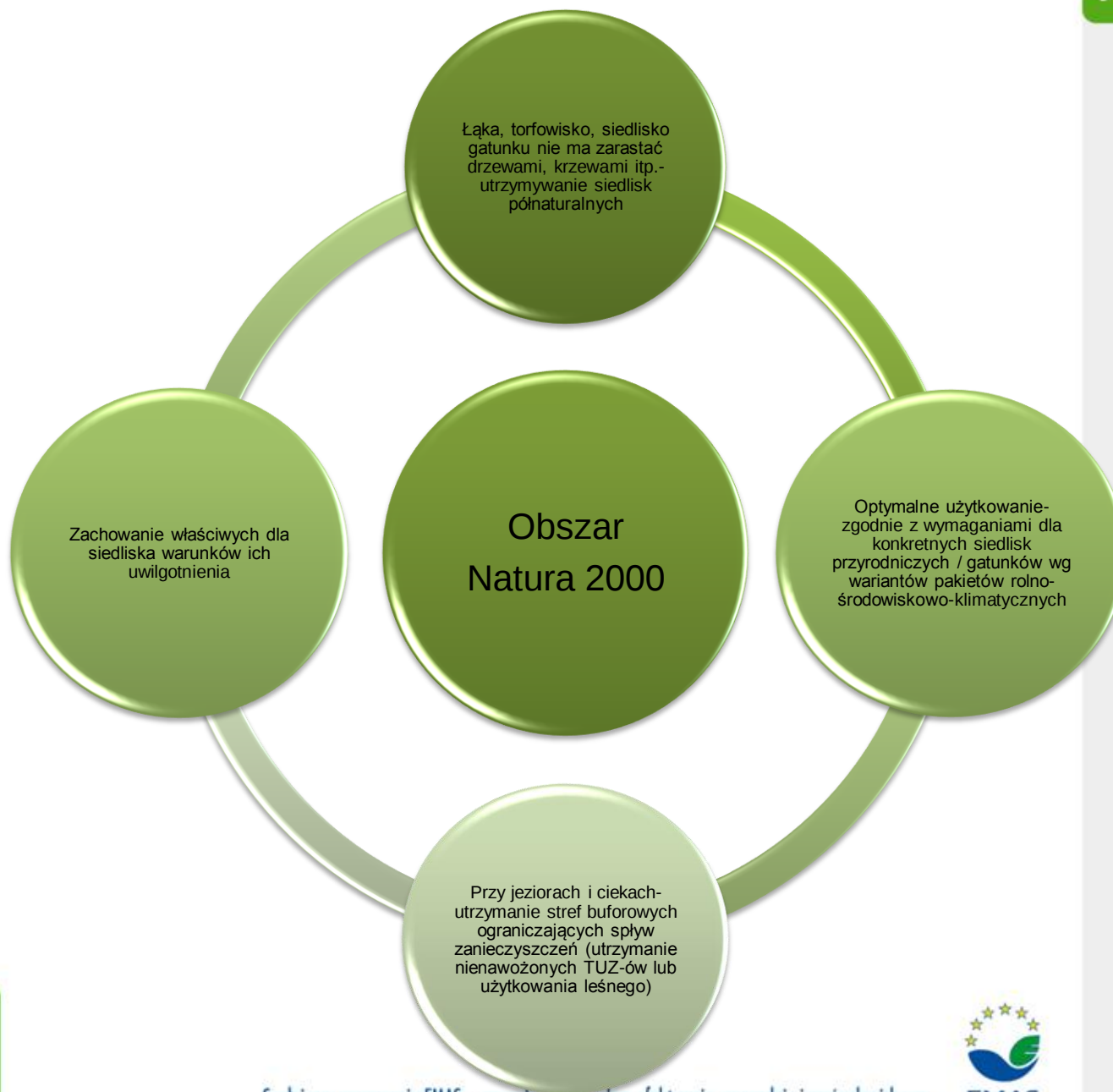
REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Grunty rolne- istotna rola w ochronie w obszarów Natura 2000:

- siedliska przyrodnicze:
 - łąki: 6150 świeże użytkowane ekstensywnie, 6410 zmienno-wilgotne łąki trzęślicowe,
 - Torfowiska: 7140 przejściowe i trzęsawiska, 7230 zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- bezpośrednia zlewnia torfowisk, zbiorników wodnych: 3110 lobeliowych, 3140 ramienicowych, 3150 eutroficznych, 3160 dystroficznych;
- bezpośrednia zlewnia cieków będących siedliskiem ryb i minogów oraz miejscem występowania 3260 rzek włosienicznikowych;
- siedliska gatunków m.in. ssaków, ptaków, płazów, owadów.

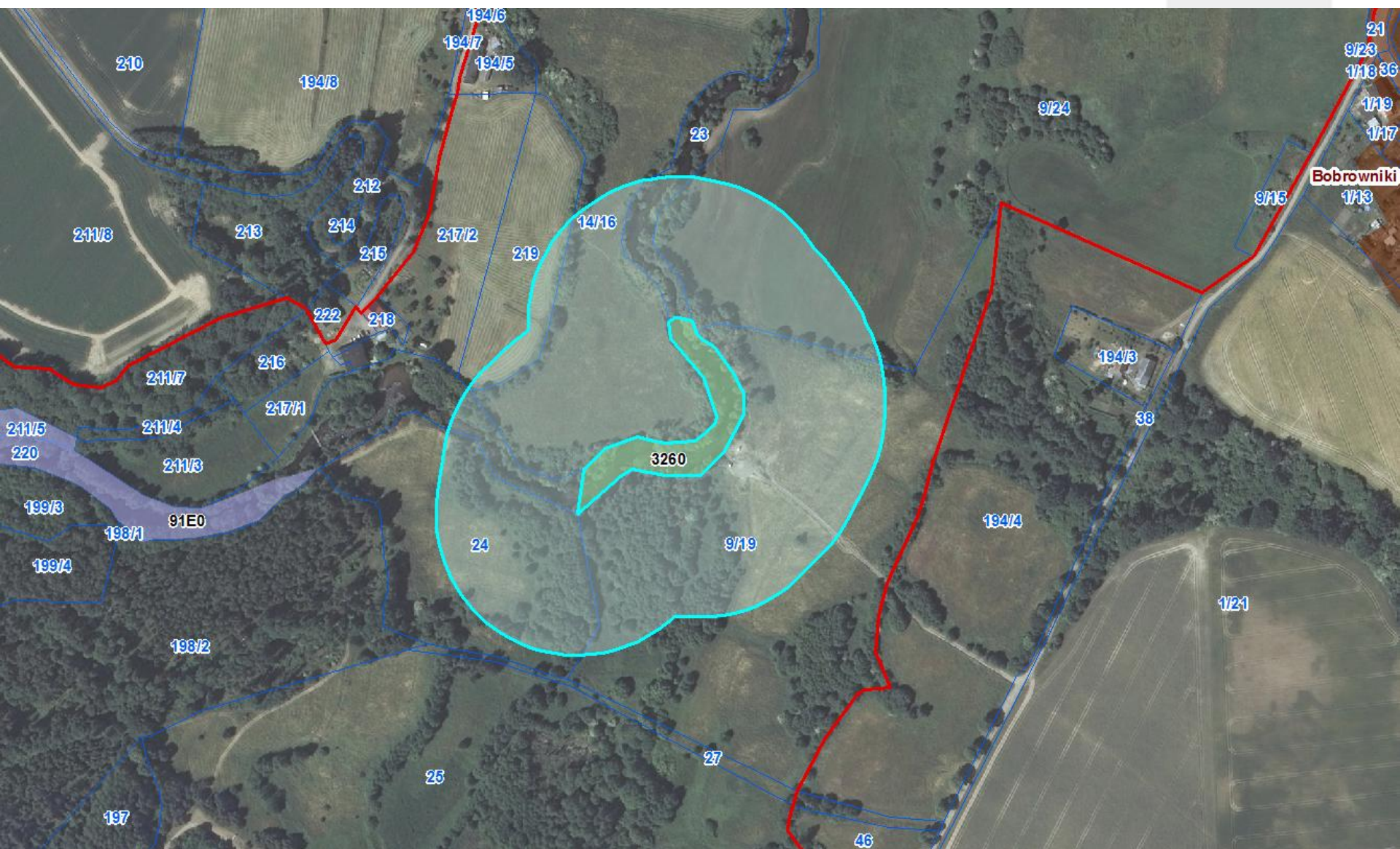

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

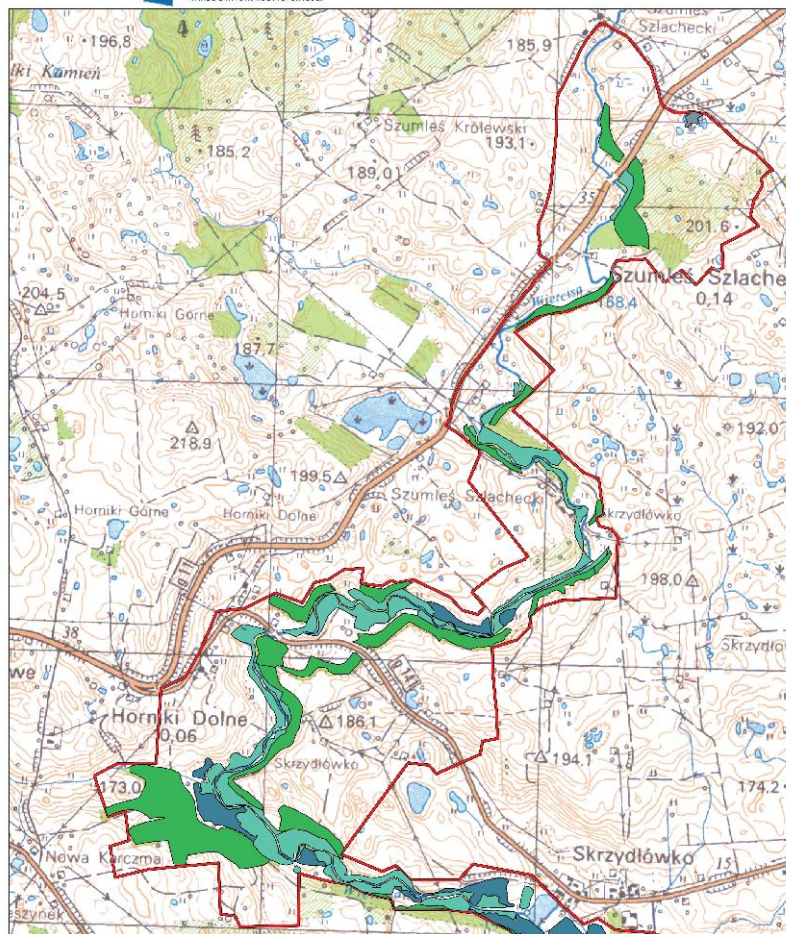

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Przykład obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wietcisy:

Legenda

skala 1:10000

granica obszaru Natura 2000

0 100 200 300 400 500 m

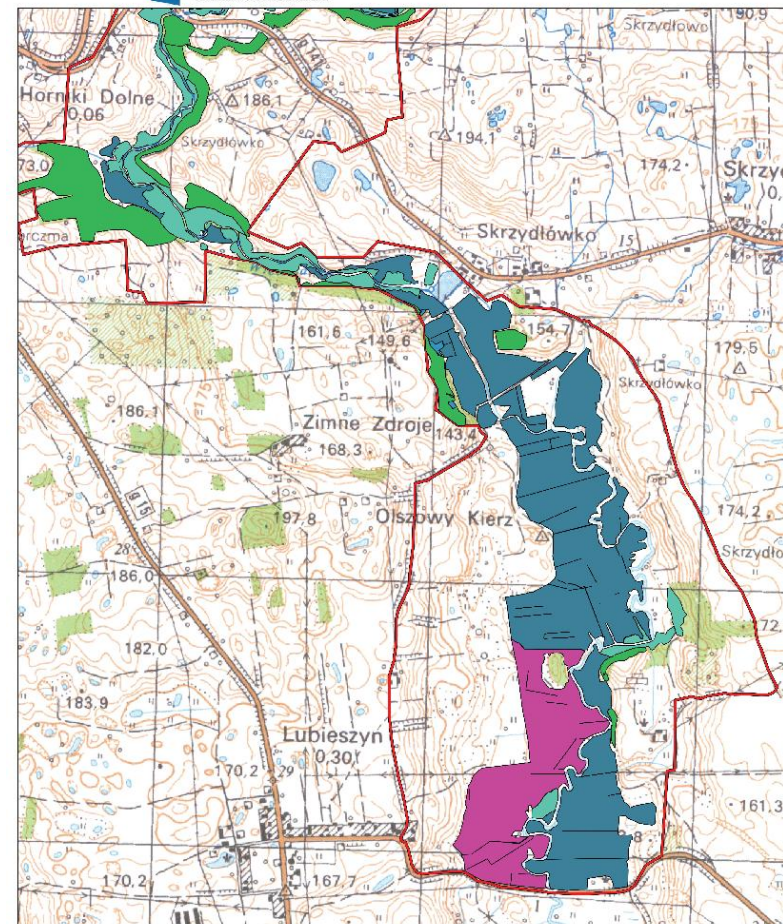
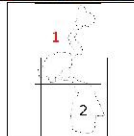
Obszary występowania siedlak przyrodniczych o znaczeniu europejskim

6410
7140
7220
7230
9160
91E0

PUWG 1967
Odczaszrenienie G.azusa Krugera
Przeniesienie na wschod: 500000
Przeniesienie na polnoc: -500000
Poludnik ostowy 10°

Wspolczynniki skali: 0,9693
Rownolezniki ostowy: 0
FURFF 1969
Elipsoidal: CRS 1969
Jednostka: Metry

Legenda

skala 1:10000

granica obszaru Natura 2000

0 100 200 300 400 500 m

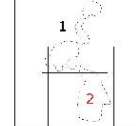
Obszary występowania siedlak przyrodniczych o znaczeniu europejskim

6410
7140
7220
7230
9160
91E0

PUWG 1967
Odczaszrenienie G.azusa Krugera
Przeniesienie na wschod: 500000
Przeniesienie na polnoc: -500000
Poludnik ostowy 10°

Wspolczynniki skali: 0,9693
Rownolezniki ostowy: 0
FURFF 1969
Elipsoidal: CRS 1969
Jednostka: Metry

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

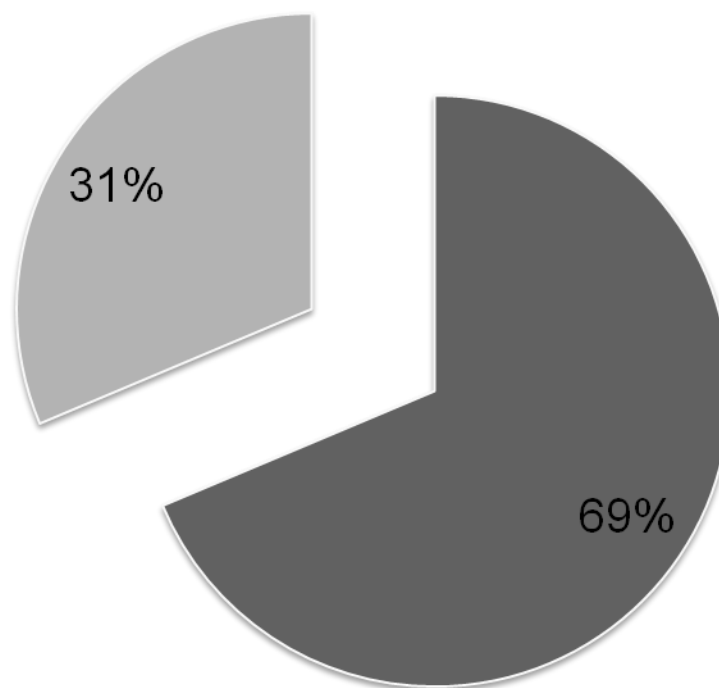

Dolina Środkowej Wietcisy

- powierzchnia obszaru Natura 2000: **430,9 ha**
- powierzchnia siedlisk przyrodniczych: **135 ha**, w tym:
 - **6410- 21,2 ha** (w złym stanie ochrony- U2);
 - 7140- 0,2 ha (prawdopodobnie- brak zgody właściciela na inwentaryzację)
 - 7220- 0,2 ha (w złym stanie ochrony- U2)
 - **7230- 64 ha** (w niezadawalającym stanie ochrony U1)
 - 9160- 27,6 ha (w niezadawalającym stanie ochrony U1)
 - 91E0-21,8 ha (w niezadawalającym stanie ochrony U1)
- duże rozdrobnienie gruntów w obrębie siedlisk uniemożliwia wskazanie partnerów kluczowych- 101 właścicieli na łącznej powierzchni 85,2 ha. Tylko 5 właścicieli posiada łącznie powyżej 2 ha gruntów w obrębie siedlisk przyrodniczych 6410 i 7230 w granicach obszaru Dolina Środkowej Wietcisy

udział powierzchniowy siedlisk

■ powierzchnia obszaru bez siedlisk ■ powierzchnia siedlisk

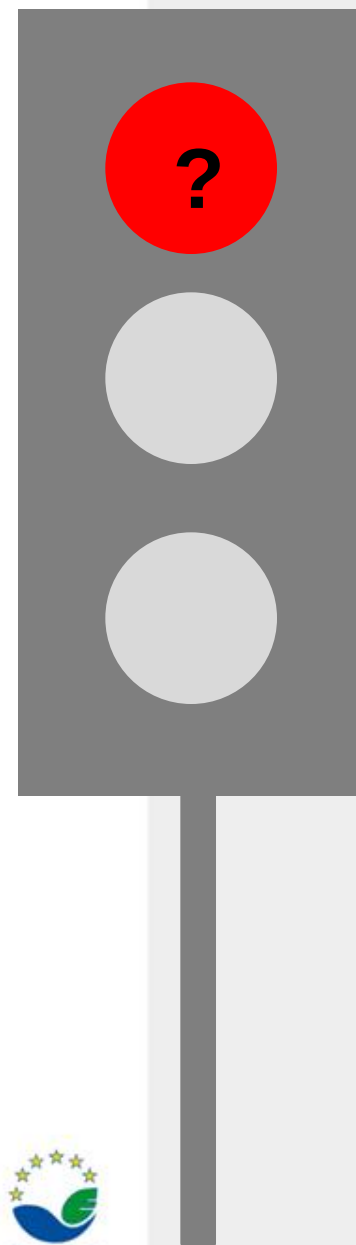
Sposoby gospodarowania wskazane w PZO- przykłady:

- „1) Działanie obligatoryjne: zachowanie siedliska przyrodniczego, ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.
2) Działanie fakultatywne: koszenie: jeden pokos co roku lub co dwa lata; od 1 września do 31 października (w uzasadnionych przypadkach od 15 do 30 czerwca, np. w sytuacjach wkraczania roślin niepożądanych w tym zbiorowisku); pozostawienie fragmentów nieskoszonych: 15-20% powierzchni działki rolnej. W dwóch kolejnych pokosach (wykonywanych w odstępie roku lub 2 lat) należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone; dla działek rolnych nie przekraczających powierzchni 0,5 ha dopuszczalne jest zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni nieskoszonych i koszenie co roku całej działki rolnej; obowiązek zebrania i usunięcia skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z działki rolnej lub ułożone w pryzmy, stogi lub brogi” (PZO, Dolina Środkowej Wietcisy, siedlisko 6410).
- „Działanie obligatoryjne - usunięcie nalotu drzew i krzewów (głównie nalotu olszy)- jednorazowo w ciągu 5 pierwszych lat obowiązywania PZO” (PZO, Dolina Środkowej Wietcisy, siedlisko 7230).
- „Utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk poprzez koszenie (w obrębie gospodarstw rolnych działanie obligatoryjne); działania fakultatywne: użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska; utrzymanie dotychczasowej gospodarki łąkarskiej poprzez zaniechanie zalesiania, zaorywania (PZO, Dolina Stropnej, siedlisko 6510)

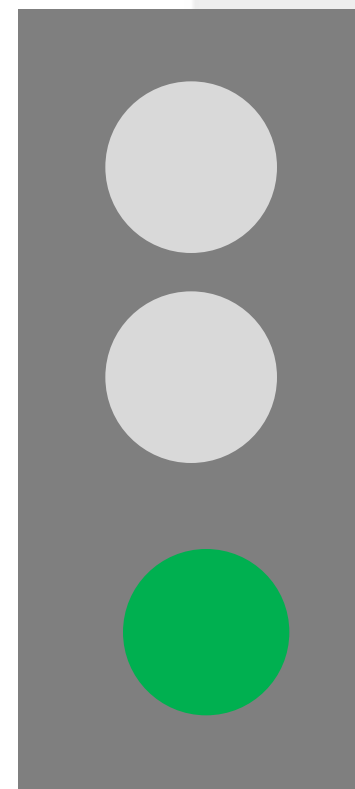
- „Działania fakultatywne: użytkowanie łąk zgodnie z praktykami sprzyjającymi biologii gatunku, tzn. termin koszenia 01.08 –31.10. Dopuszczalne jest zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni niekoszonych i koszenie co roku całej działki do powierzchni 1 ha” i „na trwałych użytkach zielonych, na których zaniechano użytkowania, ograniczenie sukcesji poprzez wycinkę (docelowo do 10% pokrycia roślinnością drzewiastą jako maksymalna wartość pokrycia siedlisk)” (PZO, Dolina Dolnej Wisły, derkacz)
- „Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: działanie fakultatywne: na obszarach łąkowych sąsiadujących z korytami rzek, w odległości do 100 m od brzegów ich koryt utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk” (POZ Dolina Wieprzy i Studnicy, siedlisko 3260).
- „Działanie fakultatywne: Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez utworzenie strefy buforowej wokół brzegów zbiorników wodnych - 3160 i płątów siedliska 7140 w postaci nieużytku lub łąki kośnej o szerokości minimum 5 m oddzielającej kompleks zbiorników dystroficznych i siedliska 7140 od pól ornych”. (PZO, Waćmierz, siedlisko 7140)
- „Przywrócenie właściwych stosunków wodnych poprzez likwidację rowów melioracyjnych - jeśli raport z przeprowadzonych badań hydrologicznych wykaże potrzebę realizacji tego działania w pierwszym roku po zakończeniu ww. badań”. (PZO, Dolina Środkowej Wietcisy, siedlisko 7230)
- „Działania fakultatywne:1) konserwacja rowów melioracyjnych w ramach utrzymania bieżącej infrastruktury (...)” (PZO, Orle, siedlisko 7320)

Proces inwestycyjny na gruntach rolnych:

*„Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, **znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000**” (art. 33 ustawy o ochronie przyrody)*

planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, **wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach** określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 353 z późn. zm.*)

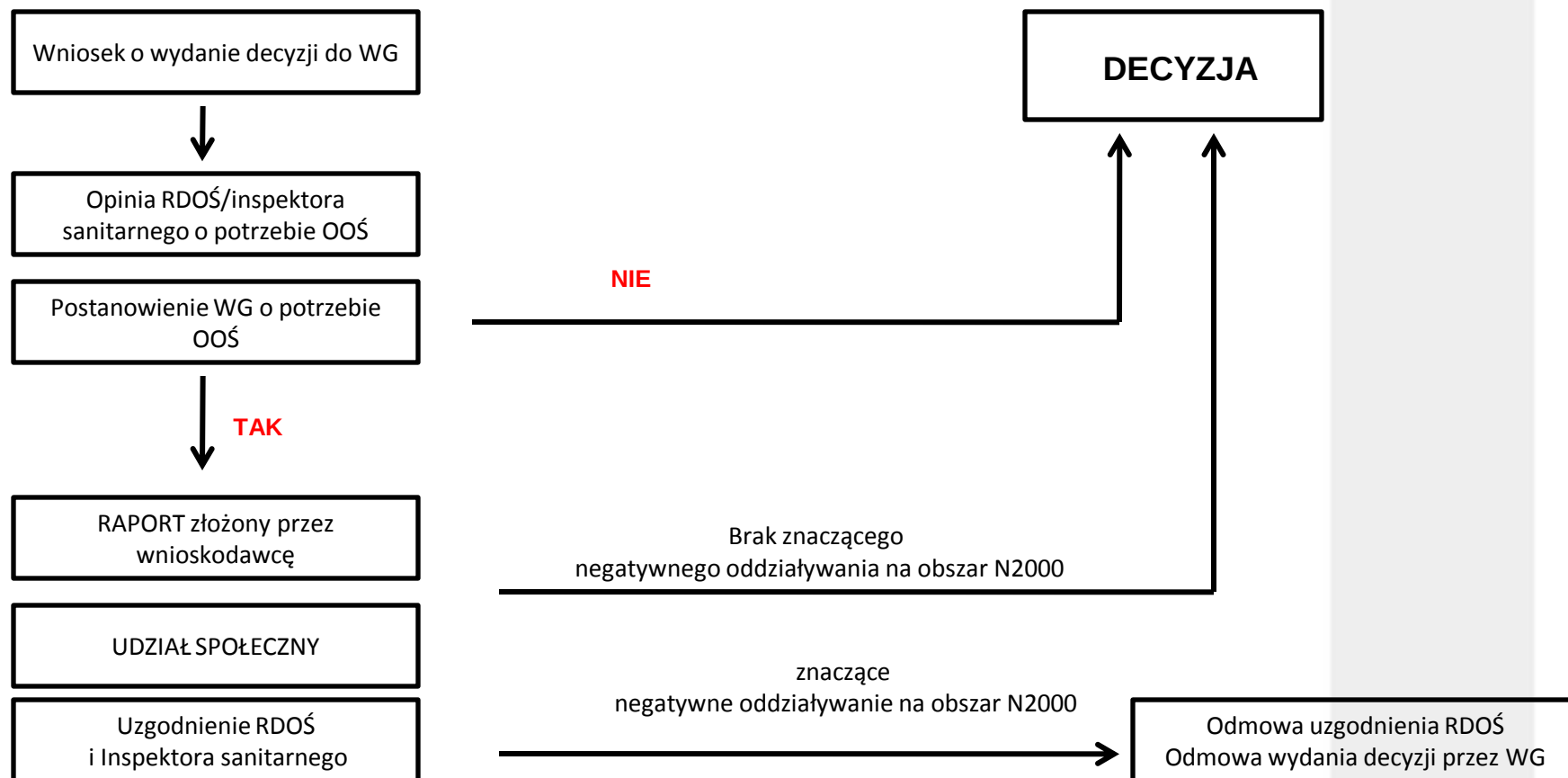

Ocena w ramach **decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**:

- ☐ chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza;
- ☐ chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP);
- ☐ chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), jeżeli działalność ta prowadzona będzie:
 - a) w odległości mniejszej niż 100 m od następujących terenów w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, nie uwzględniając nieruchomości gospodarstwa, na którego terenie chów lub hodowla będą prowadzone:
 - mieszkaniowych,
 - innych zabudowanych z wyłączeniem cmentarzy i grzebowisk dla zwierząt,
 - zurbanizowanych niezabudowanych,
 - rekreacyjno-wypoczynkowych z wyłączeniem kurhanów, pomników przyrody oraz terenów zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
 - b) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy;

Patrz: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. *Dz. U. z 2016r., poz. 71*)

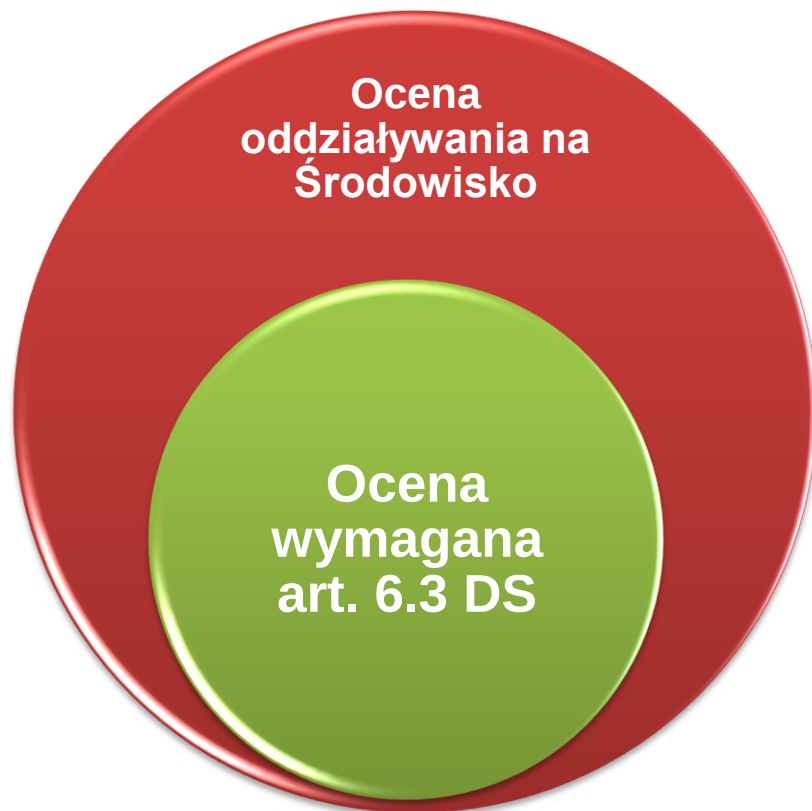
Procedura oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w ramach każdej decyzji wymaganej przed realizacją przedsięwzięcia:

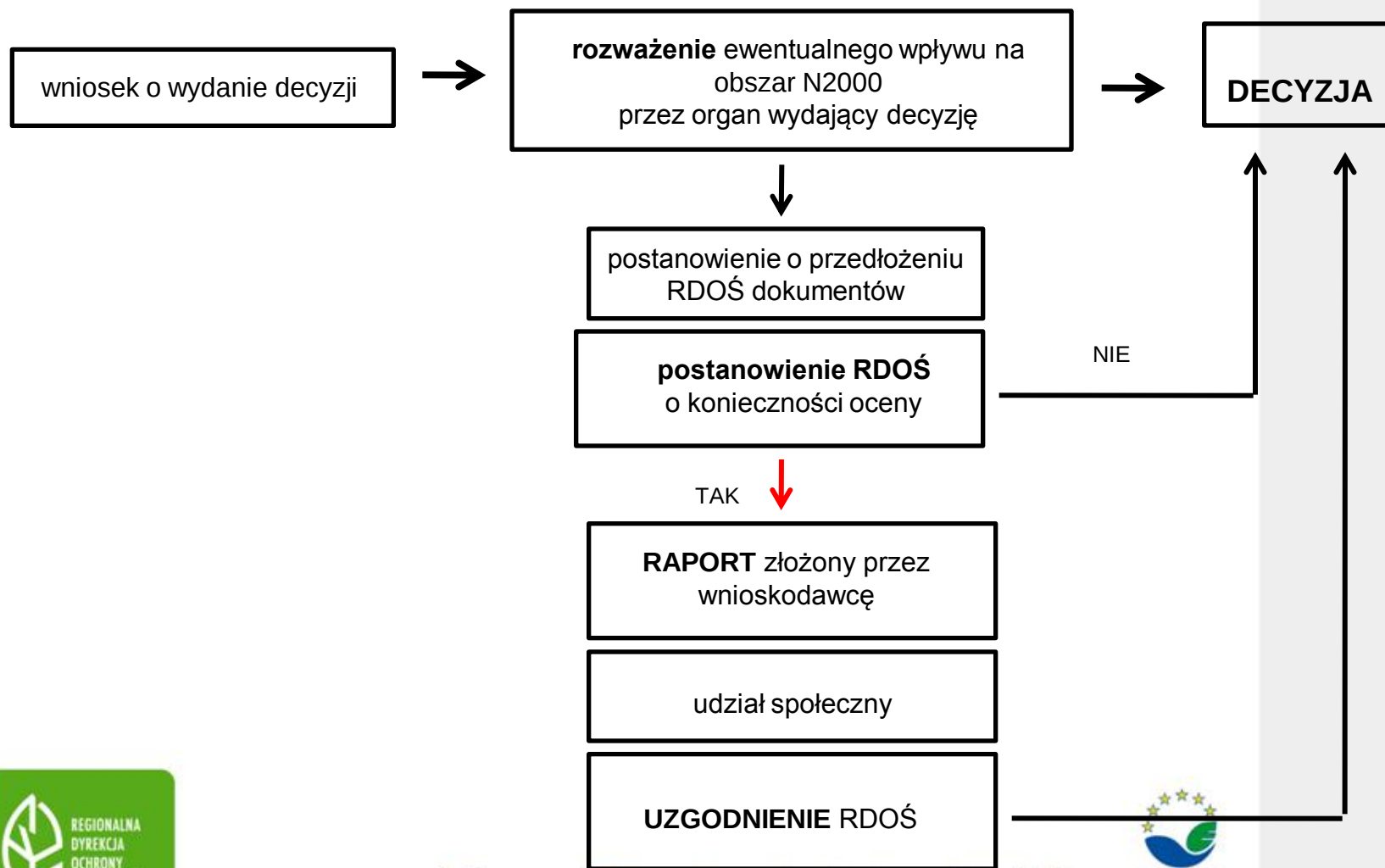
OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR Natura 2000 wymagana art. 6.3 DS

Procedura oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w ramach każdej decyzji wymaganej przed realizacją przedsięwzięcia:

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

